

PLANPROGRAM FOR RULLERING AV KOMMUNEPLANEN

ENEBAKK KOMMUNE

Sist endret: 26.11.21

Vedtatt/fastsettelse av planprogram: Kommunestyret 25.10.21 (politisk sak 89/21)

1. Innledning	3
2. Føringer for rullering av kommuneplanen	5
2.1 FNs bærekraftsmål	5
3. Planprosessen	6
3.1 Organisering	6
3.1.1 Politisk organisering	6
3.1.2 Administrativ organisering	6
3.2 Medvirkning	6
3.3 Framdriftsplan	8
3.3.1 Planprogram	8
3.3.2 Samfunnsdel	8
3.3.3 Arealdel	8
4. Kommuneplanens samfunnsdel	10
4.1 Viktige tema i arbeidet med ny samfunnsdel	11
4.1.1 Økonomi	11
4.1.2 Stedsutvikling	12
4.1.3 Næringsutvikling	12
4.1.4 Omsorgsbehov	12
4.1.5 Leve hele livet	13
4.1.6 Barn, unge og fritid	13
4.1.7 Kommunens øvrige tjenestetilbud	13
4.1.8 Frivillig sektors involvering	13
5. Kommuneplanens arealdel	14
5.1 Behov for utredninger og vurdering av alternativer	14
5.2 Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel	15

1. Innledning

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Det er et viktig prinsipp at kommunal planlegging fremmer helheten i samfunnet, og at oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng. For at dette skal være mulig, må kommunal planlegging ta hensyn til og ivareta både nasjonale, regionale og kommunale mål, interesser og oppgaver og bidra til å gjennomføre internasjonale konvensjoner. I tillegg skal den ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien.

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal være et strategisk dokument og virkemiddel for kommunens utvikling. Arealdelen skal være et kartmessig bilde av prioriteringer og satsinger i samfunnsdelen, samtidig som kommunens arealressurser og infrastruktur påvirker utviklingsmulighetene. Samfunnsdelen skal gi overordnede mål og føringer for utvikling av kommunesamfunnet og for kommunen som organisasjon. Handlingsdelen angir hvordan planene skal følges opp de fire påfølgende år eller mer.

Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2015.

Pbl § 11-1, første og andre ledd – Kommuneplan

“Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.”

Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023 ble vedtatt av kommunestyret 26.10.20 (KST sak 70/20). Gjennom planstrategien ble det fattet vedtak om at kommuneplanen skal rulleres i kommunestyreperioden.

I henhold til plan- og bygningsloven (Pbl) §§ 11-13 og 4-1 skal det utarbeides et planprogram for arbeidet med en kommuneplan. Et planprogram setter rammene for planprosessen/planarbeidet, og hensikten med planprogrammet er legge til rette for en vellykket planrullering, samt å forberede alle aktuelle parter på den kommende planprosessen. Planprogrammet legges ut til høring og offentlig ettersyn samtidig som det kunngjøres oppstart med planarbeid.

Et planprogram skal, jf. Pbl § 4-1, beskrive følgende:

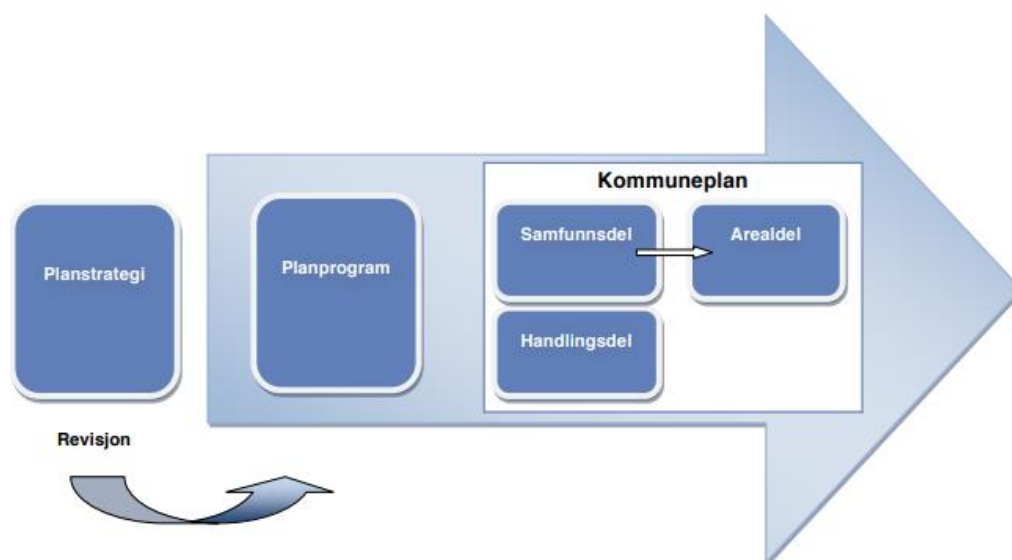
- Formålet med planarbeidet
- Planprosessen med frister og deltakere

- Opplegg for medvirkning
- Vurdering av alternativer
- Behov for utredninger

Pbl § 4-1, første og andre ledd – Planprogram

“For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.”

Figur 1: Kommuneplanprosessen.

2. Føringer for rullering av kommuneplanen

Kommunens planlegging skal utarbeides innenfor nasjonale og regionale føringer. [Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023](#) (kap. 2) redegjør for de viktigste overordnede føringene for kommunens arbeid med rullering av kommuneplanen.

Nasjonale føringer inkluderer "[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#)," statlige planretningslinjer og rikspolitiske retningslinjer. Regionale føringer inkluderer "[Statsforvalterens forventningsbrev](#)" og gjeldende [regionale planer](#) (inkl. [regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus](#)).

Eksisterende kommunale planer og styringsdokumenter kan også gi føringer for arbeidet med ny kommuneplan. Dette gjelder for eksempel:

- Handlingsprogram med årsbudsjett
- Kommunal planstrategi for kommunestyreperioden 2019-2023
- [Folkehelseplan med grunnlagsdokument](#)
- [Klima- og miljøplan](#)

2.1 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Regjeringen fremhever [FNs bærekraftsmål](#) som grunnlag for kommunal og regional planlegging og trekker frem fire store utfordringer:

- å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- å skape et sosialt bærekraftig samfunn

- å skape et trygt samfunn

FNs bærekraftsmål vil derfor være en viktig del av planarbeidet og aktuelle/prioriterte bærekraftsmål vil innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel. Hvilke av bærekraftsmålene som vil bli framhevet vil avklares i arbeidet med ny samfunnsdel.

3. Planprosessen

3.1 Organisering

3.1.1 Politisk organisering

Formannskapet fungerer som kommuneplanutvalg og politisk styringsgruppe. Som politisk styringsgruppe vil Formannskapet få prinsipielle spørsmål til behandling underveis i planarbeidet, og ulike tema kan tas opp til debatt/diskusjon. Andre politiske utvalg kan få relevante saker til orientering eller behandling. Kommunestyret skal vedta kommuneplanen.

Det er viktig at planen forankres godt politisk for at den skal fungere som et styringsverktøy. Dette vil i praksis bety at Formannskapet benyttes for dialog og diskusjon (arbeidsmøter forut for den formelle behandlingen). Dette gir også mulighet for at formannskapets medlemmer tar med seg aktuelle spørsmål til drøfting i partigruppene. Det kan da bli mulig for alle som er medlem av et politisk parti å engasjere seg i den politiske prosessen med utformingen av kommuneplanen.

3.1.2 Administrativ organisering

Kommunedirektørens ledergruppe (ALF) er administrativ styringsgruppe for planarbeidet.

Administrativt hovedansvar for arbeidet ligger under Avdeling for teknikk og samfunn. Administrative arbeidsgrupper vil bli organisert for både arbeidet med samfunnsdelen og arealdelen. Spesielt for samfunnsdelen vil arbeidsgrupper bli organisert på tvers av avdelingene, med bakgrunn i hva som velges ut som prioriterte satsingsområder i planarbeidet.

3.2 Medvirkning

Plan- og bygningsloven (Pbl) stiller krav til høring og offentlig ettersyn under planprosessen. Dette gjelder ved kunngjøring av oppstart/høring av planprogram (Pbl §§ 11-12, 11-13 og 4-1) og høring av planforslag for både samfunnsdel og arealdel (Pbl § 11-14).

I kommuneplanprosessen legges det opp til ytterligere medvirkning. Viktige målgrupper er blant annet barn og unge, lag og foreninger, innbyggere, kommunens ansatte og næringsliv.

Følgende former for medvirkning kan være aktuelle å benytte i planprosessen, i tillegg til lovpålagte høringsperioder:

- Informasjon og muligheter for tilbakemeldinger/innspill på kommunens nettside og kommunens Facebookside. Digitale løsninger vil brukes vesentlig mer enn ved tidligere rullinger av kommuneplanen. Kunngjøringer vil også formidles gjennom Enebakk avis.
- Innbyggerundersøkelse
- Møter og bidrag fra ungdomsrådet, eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- "Åpent kontor" - Ansvarlige for planarbeidet er tilgjengelige for spørsmål og informasjon ved drop-in på rådhuset, telefon eller lignende
- Involvering av ungdomsskolene
- Folkemøter/webseminar/stand
- Regionalt planforum

3.3 Framdriftsplan

3.3.1 Planprogram

Planprogram til politisk behandling i FSK	14. juni 2021
Planprogram til politisk behandling i KST	21. juni 2021
Kunngjøring av oppstart av planarbeid og høring/offentlig ettersyn av planprogram	I Enebakk avis 17. juni 2021 På kommunens hjemmeside og utsending av brev 23. juni 2021
Høringsperiode oppstart av planarbeid og høring/offentlig ettersyn av planprogram - medvirkning - søknad om oppstart av planarbeid som berører Marka.	23. juni 2021 til 8. september (seks + fem uker pga sommerferien)
Drøfting i FSK hvis det er deler som bør vurderes på nytt etter høringen	20. september 2021 FSK
Fastsettelse av planprogram	18. Oktober FSK og 25. oktober KST 2021

3.3.2 Samfunnsdel

Kunngjøring av oppstart av planarbeid og høring/offentlig ettersyn av planprogram	I Enebakk avis 17. juni 2021 På kommunens hjemmeside og utsending av brev 25. juni 2021
Høringsperiode oppstart av planarbeid og høring/offentlig ettersyn av planprogram - medvirkning - søknad om oppstart av planarbeid som berører Marka.	25. juni 2021 til 8. september (seks + fem uker pga sommerferien)
Utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel - Inkl. egen politisk sak for avgrensning av grønn grense Diskusjonsmøter mellom FSK og adm. for avklaringer, og presentasjon av forslag til samfunnsdel før den sendes til førstegangsbehandling	august - desember 2021
Førstegangsbehandling av kommuneplanens samfunnsdel	april 2022
Høring/offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel - Medvirkning, med politisk involvering Åpning for innspill til arealdel	april – mai 2022 (seks uker)
Vedtak av kommuneplanens samfunnsdel	juni 2022

3.3.3 Arealdel

Utarbeidelse, høring og vedtak av	desember 2021 – sept. 2024
-----------------------------------	----------------------------

kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner for Ytre Enebakk og næringsområder på Gran	
--	--

4. Kommuneplanens samfunnsdel

Pbl § 11-2, første og andre ledd

“Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for utviklingen i kommunen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.”

Kommuneplanens samfunnsdel bør synliggjøre viktige utfordringer knyttet til kommunens samfunnsutvikling og tydeliggjøre strategiske valg og prioriteringer kommunen tar. Samfunnsdelen bør beskrive overordnede mål for både kommunesamfunnet og kommuneorganisasjonen. Videre må mål, strategier og prioriteringer i samfunnsdelen følges opp i handlingsprogrammet.

Kommuneplanens samfunnsdel kan bidra til å styrke medvirkningen i kommunens planarbeid og bidra til en bedre politisk styring. Ved at man i samfunnsdelen klargjør hvilke planområder og satsingsområder man vektlegger kan den ønskede utvikling i kommunene gis en politisk retning. Ved å vektlegge kommunenes prioriterte områder innenfor ulike sektorer og tema i samfunnsdelen, åpnes det for en tydeligere og sterkere politisk innflytelse i planlegging og forvaltning av kommunene.

Samfunnsdelen skal ta utgangspunktet i helheten i kommunesamfunnet, men pbl § 11-2 krever ikke at samfunnsdelen skal være en altomfattende plan. Hovedformålet til samfunnsdelen er ikke at kommunen skal utarbeide samfunnsdelen som et altomfattende oppslagsverk hvor alle aspekter ved kommunesamfunnet og kommuneorganisasjonen drøftes inngående. Skal samfunnsdelen få en politisk relevans og være et nyttig styringsverktøy for å synliggjøre strategiske plangrep må politiske prioriteringer komme tydelig fram i dokumentet. En god samfunnsdel defineres derfor ikke nødvendigvis av sitt omfang, men i hvilken grad det er et fokusert og handlingsrettet dokument som peker ut noen prioriterte satsingsområder.

Kommuneplanens samfunnsdel vil gjennom valg av prioriteringer og utforming av strategier gi føringer også for innholdet i og utformingen av kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel vil derfor utarbeides og vedtas politisk før behandling av kommuneplanens arealdel.

4.1 Viktige tema i arbeidet med ny samfunnsdel

Valg av prioriterte satsingsområder vil gjøres gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, på bakgrunn av vurderinger og diskusjoner og innspill fra politisk hold og fra administrasjon, og i tillegg gjennom medvirkning med innspill fra innbyggere, lag og foreninger, næringsliv osv. FNs bærekraftsmål skal også vurderes, og aktuelle bærekraftsmål vil kobles opp mot de ulike satsingsområdene i samfunnsdelen. utfordringer og realistiske mål bør beskrives/utvikles. Sentrale tema som allerede utpeker seg er kort beskrevet under.

4.1.1 Økonomi

Enebakk kommune har gjennom flere år hatt en anstrengt økonomi. Rammene i vedtatt Handlingsprogram for kommende 4-årsperiode viser at den økonomiske utviklingen forventes å fortsette i negativ retning. Enebakk kommune er en effektiv kommune som hvert år har klart å levere høy kvalitet på tjenestene med en av landets laveste enhetskostnader i driften. Kompetente og motiverte medarbeidere gjør dette mulig, noe som er avgjørende for at kommunen skal klare å levere gode tjenester fremover. Samtidig blir det stadig mer krevende å ta ut ytterligere effektiviseringsgevinster eller innsparingstiltak. Dette gjør det nødvendig å løfte økonomi opp som et sentralt tema i arbeidet med ny kommuneplan. Mulighetene for å prioritere mer ressurser til enkelte arbeidsoppgaver i årene framover vil måtte skje ved kutt i tjenestetilbudet på andre områder, (med mindre sentrale myndigheter foretar en vesentlig styrking av kommuneøkonomien eller kommuneøkonomien styrkes ved innføring av eiendomsskatt). Slike overordnede prioriteringer bør gjøres i kommuneplanens samfunnsdel.

Det synes klart at det må settes av mer midler til kommunens omsorgstjenester i årene framover. Andelen eldre vil øke betraktelig. Det kan diskuteres hvor mye mer kommunal omsorg dette vil kreve og hvordan dette behovet best kan løses, men uansett synes det ikke å være tvil om at dette vil kreve mer midler.

Utover dette synes det å være små muligheter for å bruke vesentlig mer midler på andre arbeidsoppgaver i årene framover innenfor dagens økonomiske rammer.

I samfunnsdelen er det derfor aktuelt å se nærmere på mulighetene for styrking av kommunens økonomi. En faktor som kan påvirke økonomien er hvordan det tilrettelegges for utbygging av boliger og næring i årene framover.

Kommunestyret har vedtatt finansielle målsettinger for kommunen. Dette skal bidra til bærekraft i økonomien over tid. Det er satt konkrete mål på nivåer for netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond. Dette skal sikre sunn og forutsigbar drift og bidra til at kommunen har økonomiske muskler store nok til å håndtere uforutsette svingninger i økonomi og tjenestebehov. Det er naturlig å videreføre disse målene i samfunnsdelen.

4.1.2 Stedsutvikling

Samfunnsdelen bør trekke opp strategier for videre befolkningsutvikling og utbygging av boliger i arealdelen. I tillegg til arealstrategiene nevnt i kommunal planstrategi bør blant annet følgende strategier og føringer drøftes:

- Ulike alternativer i forhold til ønsket befolkningsvekst og virkemidler for å nå denne
- Styring eller kun tilrettelegging for antall boliger som bygges
- Sterkere styring av hvilke typer boliger som bygges hvor
- Prioritering av utbygging gjennom transformasjon?
- Styring av den del av veksten (20 %) som tillates utenom de konsentrerte tettstedene Ytre og Flateby? F.eks. forbeholde disse 20% til Kirkebygda og Burstad?
- En strategi som tydeliggjør kommunens standpunkt for utbygging på grunn som kan være kvikkleireutsatt.
- Fritidsboliger – videre utbygging eller ikke?
- Jordvern
- Overvannshåndtering
- Klima- og miljøhensyn til utviklingen av tettstedene
- Bevaring av naturmangfold
- Grøntområder og tilrettelegging for friluftsliv, inkl. vassdragsplaner/turstier langs aktuelle vassdrag

4.1.3 Næringsutvikling

Samfunnsdelen bør trekke opp strategier for tilrettelegging for og utvikling av næring i kommuneplanens arealdel.

- Er kommunen tjent med videre regulering av næringsområder?
- Skal det i tilfelle settes krav til hvilken type næring som kan etablere seg for å forsøke å sikre et variert tilbud av arbeidsplasser i kommunen?
- Hvor bør i tilfelle næringsområdene etableres?

4.1.4 Omsorgsbehov

Samfunnsdelen bør trekke opp retningslinjer for hvordan det økte omsorgsbehovet bør dekkes. Momenter:

- Tilpasning og tilrettelegging for et økt antall eldre i årene framover.
- Tenke annerledes i forhold til hvordan tjenestetilbud innrettes.
- Velferdsteknologi/hjelpemidler for å kunne bo lengre hjemme/klare seg selv lengre.
- Brukermedvirkning
- Forebygging
- Folkehelse
- Rekruttere og beholde kompetanse

4.1.5 Leve hele livet

Regjeringen gjennomfører kvalitetsreformen Leve hele livet. Målet er at alle eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. Leve hele livet handler om de grunnleggende tingene som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Leve hele livet skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger og ha en trygg og aktiv alderdom.

4.1.6 Barn, unge og fritid

Samfunnsdelen bør legge føringer for prioriteringer knyttet til barn og unge. Momenter:

- Oppvekstvilkår, inkl. folkehelse/psykisk helse
- Utdanningstilbud
- Skole- og barnehagekapasitet

4.1.7 Kommunens øvrige tjenestetilbud

Samfunnsdelen bør trekke opp overordnede mål for innretning av kommunens øvrige tjenestetilbud og drøfte hvordan dette best kan tilrettelegges innenfor dagens økonomiske rammer. Dette må sees i forhold til folkehelsesituasjonen i Enebakk, dagens opplegg for målstyring, FNs bærekraftsmål og hvordan de kan gi grunnlag for et godt liv.

Sentrale tjenestetilbud i en slik omtale er kulturtilbud og tekniske tjenester.

4.1.8 Frivillig sektors involvering

Økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft må legges til grunn for Enebakk kommunes prioriteringer. Dialog, medvirkning og tilrettelegging for frivillighet er viktig fundament for bærekraftig utvikling.

5. Kommuneplanens arealdel

Pbl § 11-5, 1-3. ledd

“Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.”

Arealdelen utarbeides på bakgrunn av nasjonale, regionale og kommunale føringer. Kommuneplanens samfunnsdel skal gi føringer for utarbeidelse av arealdelen. Regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus har utpekt Flateby og Ytre Enebakk som prioriterte vekstområder i Enebakk. Det innebærer at 80% av veksten skal skje i disse områdene. Arealstrategier vedtatt gjennom kommunal planstrategi (siste del av kap. 3 - Langsiktig arealbruk) og i samfunnsdelen av kommuneplanen skal legges til grunn for valg av eventuelt nye utbyggingsområder og ny vurdering av eksisterende utbyggingsområder som er uregulerte. Innspill til utbyggingsområder som ikke er i tråd med arealstrategiene kan avvises.

Det vil først åpnes for innspill til nye utbyggingsområder i arealdelen når strategier og føringer for arealdelen er nærmere avklart i arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

5.1 Behov for utredninger og vurdering av alternativer

I forbindelse med arbeidet med ny arealdel må det gjennomføres flere utredninger/delsaker. Dette gjelder for eksempel:

- [grønn grense](#) med dimensjoneringsgrunnlag (vekstgrense i kommunens prioriterte vekstområder). Regional plan for areal og transport legger til grunn at 80 % av veksten i kommunen skal skje i de prioriterte tettstedene Flateby og Ytre Enebakk, og dimensjoneringsgrunnlaget skal hjelpe til med å avklare boligbehovet i kommuneplanperioden og dermed behovet for utbyggingsområder innenfor det som blir grønn grense. Arbeidet med grønn grense utføres samtidig som utarbeidelse av

kommuneplanens samfunnsdel. Dette for at grønn grense skal kunne legge føringer for innspill til utbyggingsområder i arealdelen, og vurderinger av disse.

- befolkningsprognoser med boligbyggeprogram. Befolkningsprognoser med innarbeiding av ønsket boligutbygging vil bidra til en vurdering av om det er behov for ytterligere utbyggingsområder for bolig i kommuneplanperioden, og om det er behov for arealer til f.eks offentlig tjenesteyting.
- vurdering av innspill til nye utbyggingsområder. I tillegg må det avklares hvilke krav som skal stilles til informasjon som skal følge innspillene. Det vil utarbeides en egen politisk sak med rådmannens vurderinger av innspillene til nye utbyggingsområder i arealdelen.
- Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) etter plan- og bygningsloven § 4-3. DSBs veileder legges til grunn.
- ny vurdering av eksisterende, uregulerte utbyggingsområder. Vurdere tilbakeføring til LNF-formål for disse.
- kommunedelplan for vurdering av nye næringsområder på Gran
- kommunedelplan for sentrum av Ytre Enebakk
- revidering av bestemmelser og retningslinjer til kommuneplanens arealdel

5.2 Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel

Plan- og bygningsloven § 4-2 stiller krav om at det gjennomføres konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel. Konsekvensutredningen skal utarbeides i henhold til Miljødirektoratets veileder M-1941, og ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. Hvis det mangler informasjon om viktige forhold, skal slik informasjon innhentes.

Konsekvensutredningen av kommuneplanens arealdel skal bare omfatte de delene av planen som fastsetter rammer for fremtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av den gjeldende planen. Konsekvensutredningen av arealdelen skal beskrive virkninger utbygging av nye områder eller vesentlig endret arealbruk i utbygde områder kan få for miljø og samfunn. Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen. Inneholder planen bare strategier for fremtidig arealbruk, skal det vurderes hvordan disse vil påvirke miljø og samfunn.

Aktuelle temaer som vil inngå i konsekvensutredningen:

Konsekvensutredningen skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn, herunder (fra forskrift om konsekvensutredninger § 21):

- naturmangfold, jf. Naturmangfoldloven
- økosystemtjenester
- nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål
- kulturminner og kulturmiljø
- friluftsliv
- landskap
- forurensning (utslipp til luft, herunder klimagassutslipp, forurensning av vann og grunn, samt støy)
- vannmiljø, jf. Vannforskriften
- jordressurser (jordvern) og viktige mineralressurser
- samisk natur- og kulturgrunnlag

- transportbehov, energiforbruk og energiløsninger
- beredskap og ulykkesrisiko
- virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred
- befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen
- tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett
- barn og unges oppvekstvilkår
- kriminalitetsforebygging
- arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet.

I tillegg er det aktuelt å belyse vurdere følgende i konsekvensutredningen:

- Forholdet til nasjonale og regionale føringer (inkl. Regional plan for areal og transport)
- Forholdet til kommunens arealstrategier som er vedtatt som del av kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel